

Ledenbericht

SEPTEMBER 2022 / 132E JAARGANG NR. 5 / VERSCHIJNT 6 X PER JAAR

Van de voorzitter

Op zaterdag 15 oktober houden we onze Najaars-ledenvergadering – nu weer in de vertrouwde Schutterszaal in het HHM. Agenda en verslag van de Voorjaarsledenvergadering vindt u in dit ledenbericht. Na afloop geeft Lex van Tilborg een rondleiding over de tentoonstelling over het Rampjaar. Bijzonder agendapunt is een wisseling van de wacht in het bestuur. Wij nemen afscheid van Hans Zwaanswijk, die aan het eind is van zijn bestuurs termijn. Sinds zijn aantreden in 2015 heeft hij zich zeven jaar lang als secretaris voor onze vereniging ingezet. Naast het beheren van de fysieke en digitale postbus en het verzorgen van de correspondentie notuleerde hij de bestuursvergaderingen, deed hij verslag van de ledenvergaderingen en zorgde hij voor het jaarverslag in het Jaarboek. We zijn Hans voor al dit werk bijzonder dankbaar.

We zijn verheugd om als zijn opvolger te kunnen voordragen mr. A.Th.A. (Tony) Roodnat. Hij werd geboren in Apeldoorn (1960), behaalde zijn doctoraal belasting- en ondernemingsrecht in Groningen en is sinds 1989 werkzaam in de juridische advies- en procespraktijk. Woont in het hartje van Den Haag, houdt zich onder meer bezig met architectuur- en koloniale geschiedenis en historische stadswandelingen én is lid van het Louis Couperus Genootschap. Kortom: geknipt voor Die Haghe...

Een blik op de hiernaast staande agenda leert dat de activiteiten intussen weer met volle kracht van start zijn gegaan. Portefeuillehouder Tiemen Brill heeft gezorgd voor een mooi najaarseizoen. Het zijn er zo veel dat het Ledenbericht dit keer geen plaats biedt om ze alle op de gebruikelijke wijze teannonceren. Maar u wordt geïnformeerd met een gelijk met dit ledenbericht verschijnende digitale Nieuwsbrief waarin de activiteiten staan vermeld. Vergeet u vooral niet de Haagse Historie Quiz, want het team van Die Haghe wil ook dit jaar weer voor de beker gaan. Support vanuit het Die Haghe-publiek is daarbij natuurlijk onmisbaar.

Intussen zijn we ook aan het nadenken over de inhoud van de volgende lustrumbundel, die in 2025 zal verschijnen ter gelegenheid van het 135-jarig bestaan van Die Haghe. Op de komende najaarsvergadering hoop ik een tip(je) van de sluier te kunnen oplichten. Dat zal ook redactievoorzitter Paul de Kievit doen als het gaat om de inhoud van het Jaarboek 2022. De redactie heeft weer prachtige artikelen in petto...

Graag tot 15 oktober!

Henk Grootveld

AGENDA

28 SEPTEMBER

Presentatie Koninklijke Shell

15 OKTOBER

Najaarsledenvergadering

OVERIGE ACTIVITEITEN

Zie hiervoor de digitale Nieuwsbrief die u krijgt toegestuurd.

Doorgeven e-mailadres

Soms lukt het niet om aankondigingen, wijzigingen, annuleringen e.d. op tijd aan te leveren voor het Ledenbericht. In die gevallen wordt een e-mail naar u gestuurd. Als u in de afgelopen tijd geen Nieuwsbrief van Die Haghe heeft ontvangen, zou het kunnen zijn dat we niet beschikken over uw (juiste) e-mailadres. Als u uw e-mailadres aan ons kenbaar wilt maken, kunt u dat doen via administratie@haagsegeschiedenis.nl.
Hartelijke dank voor uw medewerking.

Najaarsledenvergadering

Het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe – Vrienden van het Haags Historisch Museum nodigt u graag uit voor het bijwonen van de Najaarsledenvergadering. Deze wordt op zaterdag 15 oktober 2022 om 11.00 uur gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Inloop met koffie of thee om 10.30 uur.

Agenda

1. Opening en vaststelling agenda
2. Mededelingen
3. Verslag van de Voorjaarsledenvergadering van 23 april 2022
4. Samenstelling bestuur: aftredend is Hans Zwaanswijk, die niet herkiesbaar is. Ter benoeming wordt voorgedragen Tony Roodnat
5. Begroting 2023
6. Activiteiten voor de leden
7. Vooruitblik Jaarboek 2022 door redactievoorzitter Paul de Kievit
8. Rondvraag
9. Sluiting

Aansluitend geeft Lex van Tilborg een rondleiding over de tentoonstelling 'Rampjaar - Het jaar waarin alles anders werd'. Het aantal deelnemers is maximaal vijftien.
Aanmelding vooraf via activiteiten@haagsegeschiedenis.nl

Verslag Voorjaarsledenvergadering

De Voorjaarsledenvergadering werd op 23 april 2022 om 11.00 uur gehouden in de Oude Kerk, Keizerstraat 8 te Scheveningen.

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter heet alle 46 leden en genodigden van harte welkom op deze bijzondere locatie: de Oude Kerk is een historische locatie en dateert uit omstreeks 1470. De kerk is daarmee zo'n 550 jaar oud. Hij bedankt vervolgens het kerkbestuur voor de gastvrijheid. Een bijzonder welkom is er voor de aanwezige ereleden oud-burgemeester Van Aartsen en echtgenote, mevrouw Liesbeth Heijnis, de jury van de Die Haghe Prijs onder voorzitterschap van gemeentearchivaris Ellen van der Waerden en tot slot de genomineerden Bert Alers en Lex van Tilborg. De derde genomineerde Wim Willems is helaas verhinderd vanwege een bezoek aan de Biënnale te Venetië. De concept-agenda staat in het Ledenbericht en voorgesteld wordt die aldus vast te stellen. Na afloop van het huishoudelijk gedeelte zal na een korte pauze de bijeenkomst worden vervolgd met het uitreiken van de Die Haghe Prijs met afsluitend een drankje.

2. Mededelingen

Afwezig met bericht mevrouw Th. Jeurgens en mevrouw M. de Vries en de heren T. Brill, D. Cannegieter, M. van Doorn, W. Dubbeldam, A. Dijk, J. C. 't Hart, J. van der Poll, R. van der Spiegel, E. de Vries en F. A. Wijsenbeek.

De voorzitter vervolgt met een kort in memoriam ter nagedachtenis aan twee ereleden die zeer recent en binnen acht dagen tijd ons ontvielen. Op 8 maart 2022 overleed mr. A.J.E. (Ad) Havermans op 87-jarige leeftijd, na een lange periode van afnemende gezondheid. En op 16 maart overleed onverwachts en kort na zijn 80^e verjaardag drs. H. (Henk) Bordewijk.

Ad Havermans was als burgemeester van 1985 tot 1997 erevoorzitter van onze vereniging en daarna erelid. Tijdens zijn burgemeesterschap maar ook daarna was hij nauw betrokken bij Die Haghe. Hij liet geen moment onbenut om waardevolle historische zaken in onze stad te benadrukken en de rol die een historische vereniging daarbij kan spelen. Bij ons 100-jarig bestaan bood hij als burgemeester een mooie voorzittershamer aan die op elke ledenvergadering wordt gebruikt. Zo ook vandaag.

Henk Bordewijk maakte van 1974 tot 1980 deel uit van ons bestuur. Hij was dat als gemeentearchivaris naar aloude traditie waarin al zijn voorgangers behalve gemeentearchivaris ook bestuurslid waren van Die Haghe. In die hoedanigheid heeft hij veel voor onze vereniging betekend. Ook na zijn bestuurstermijn bleef hij voor de vereniging actief. Op verzoek van de voorzitter worden Ad Havermans en Henk Bordewijk met grote dankbaarheid en respect voor hetgeen zij voor Die Haghe hebben betekend staande herdacht. (De volledige tekst van het in memoriam is terug te lezen in het Ledenbericht van mei 2022 – secretaris).

3. Verslag Najaarsledenvergadering van 9 oktober 2021

Het verslag gaf geen aanleiding tot opmerkingen en werd met dank aan de secretaris vastgesteld.

4. Financieel verslag 2021 en verslag van de Kascommissie

De voorzitter geeft het woord aan penningmeester W. Berghuis. Hij begint met de geruststellende mededeling dat het goed gaat met de financiën. Hij benadrukt dat er wel aandacht moet zijn voor de reserveringen voor het komende jaar. Het aantal leden vertoont een dalende tendens, terwijl de kosten voor het ledenbericht en de uitgaven van het jaarboek stijgen. Er is nog geen reden tot zorg, maar oplettendheid is geboden. Vervolgens gaat penningmeester Berghuis in op de kwestie rondom de Triodos bank waar de vereniging certificaten van heeft aangekocht. In overleg met de commissie Baud, de commissie die het bestuur adviseert inzake het besteden van het legaat Baud, is besloten voorlopig af te wachten en de certificaten die de vereniging van de Triodos bank in bezit heeft, aan te houden. De bank heeft besloten het dividend iets te verhogen waarmee het geleden verlies voor een deel wordt gecompenseerd. Dus voorlopig wordt er geen verdere actie ondernomen en aan het einde van het jaar komt de commissie Baud wederom bijeen.

Dan krijgt de heer R. Gmelich Meijling, voorzitter van de Kascommissie, het woord. De Kascommissie, bestaande uit mevrouw Th. Jeurgens en de heer C. Burger en onder voorzitterschap van de heer Gmelich Meijling, heeft de jaarrekening en overige financiële stukken bekeken en is van oordeel dat de jaarrekening een betrouwbaar beeld geeft van de financiële situatie van de vereniging. Vervolgens merkt de heer C. Burger op dat de Kascommissie herbenoemd moet worden, want de zittingstermijn is afgelopen. De penningmeester stelt daarop voor de Kascommissie in de huidige samenstelling te herbenoemen hetgeen door de vergadering met applaus wordt ondersteund.

5. Jaarverslag 2021

Afgesloten i.v.m. Corona

Vooruitlopend op de publicatie van het jaarverslag in het Jaarboek 2022 geeft de voorzitter een kort overzicht van de gebeurtenissen in het afgelopen jaar. Evenals 2020 was ook 2021 een bijzonder jaar, waarin de fysieke verenigingsactiviteiten gedurende een groot deel van het jaar door de coronamaatregelen noodgedwongen stillagen. Gelukkig niet helemaal stil want:

18 maart een online-rondleiding over de tentoonstelling corona-collectie Den Haag in het HHM;

20 mei interessante lezing van Hans Idzerda over zijn grootvader Hanso Idzerda, de Haagse radiopionier die vanaf 1919 vanuit de Beukstraat wekelijks uitzendingen verzorgde;

Hanso Idzerda, radiopionier

6 oktober een lezing van Wim Tigges onder de titel 'Hartstocht achter de horren – Den Haag en de Haagse roman rond 1900';

9 oktober de Najaarsledenvergadering in de Schutterszaal;

12 oktober deelname aan de Haagse Historie Quiz, het Die Haghe-team Diederick Cannegieter, Florus Wijsenbeek en Hans Zwaanswijk won voor de derde keer de wisselbokaal;

27 oktober hield Paul Gerretsen een lezing over de Scheveningseweg als wereldwonder;

9 november een rondleiding over de tentoonstelling 'Macht-800 jaar Binnenhof' in het HHM.

De opleving van de activiteiten was van korte duur want in november werd een tweede lockdown afgekondigd: de op 13 november geplande uitreiking van de Die Haghe Prijs kon niet doorgaan en ook werd de presentatie van het Jaarboek 2021 verijdeld. Wegens papierschaarste werd de presentatie van het jaarboek verschoven van 9 december naar 28 december. Maar inmiddels waren toen de coronamaatregelen weer nader aangescherpt waardoor de Oude Kerk te Scheveningen zelfs niet beperkt toegankelijk was. De presentatie van auteur Heleen van der Weel, die over deze kerk in oorlogstijd schreef,

kwam daarmee te vervallen evenals het orgelspel dat zij had voorbereid.

Bovendien misten we een primeur, te weten de presentatie van een Jaarboeklied ofwel Verenigingslied, te zingen op de melodie van psalm 68 met orgelbegeleiding zoals het nu eenmaal in een kerk hoort.

Het is er niet van gekomen, maar nu kon de voorzitter de tekst van het lied de vergadering niet onthouden:

*Ruim honderd dertig jaren lang
staan wij vol trots op d'eerste rang
met 't Jaarboek van Die Haghe.
Van mooi artikel tot rubriek
en aan het eind de Jaarkroniek
van 't aloud' 's-Gravenhage.
Voor Hagenees en Hagenaar
geeft 't Jaarboek vreugd aan 't eind van 't jaar
als Parel van Die Haghe.
Elke bezorger maakt zijn rit
en brengt het boek van lid tot lid:
geschenk in winterdage.
De boei'nd'histoire van Den Haag
beoef'nen wij vast en gestaag
met toewijding en verve.
't Haags erfgood never nooit verdwijn'
want zal steeds goed geboekstaafd zijn
opdat 't met vrucht verve.
De Hagenees en Hagenaar
op zand en veen saâm bij elkaar:
de kern van ons Die Haghe.
Zo roepen wij op Schevening':
Lang levee onz' vereniging
Tot roem van 's-Gravenhage!*

Die roem is vooral ook te danken aan de jaarboekredactie, die ondanks de coronabeperkingen weer voor een prachtig jaarboek zorgde. Op 21 december overhandigden de redactievoorzitter Herman Rosenberg en de voorzitter van Die Haghe in kleine kring het eerste exemplaar van het jaarboek aan een delegatie van het kerkbestuur, i.h.b. ouderling-kerkrentmeester Teun Mooijman.

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar Michiel van der Mast voor het redigeren van zes ledenberichten. Hij heeft aangegeven dat hij zijn eindredacteurschap na ruim 25 jaar wil beëindigen. De voorzitter doet daarom een oproep aan de aanwezigen: wie heeft er zin in of kent mensen die de taak van redacteur van het Ledenbericht willen overnemen.

Tot slot dankt de voorzitter de ledenadministrateur Enno de Vries. Hij noteerde in 2021 46 komende en 55 gaande leden (vooral ook door overlijden). Dat is per saldo 9 leden minder, waarmee per ultimo 2021 de ledenstand 984 bedroeg. Een dalende lijn die zich geleidelijk voortzet. Ter vergelijking: in 2011 hadden we 1182 leden (een daling van zo'n 200 leden in tien jaar tijd). Mede in dat kader moet worden bekeken hoe Die Haghe meer gezicht kan krijgen via social media, waarvan vooral jongeren gebruik maken. Het lid Miquel Bijleveld heeft toegezegd ons daarbij te helpen.

Vervolgens geeft de voorzitter nog een korte vooruitblik: in 2025 bestaat de vereniging 135 jaar en het is verstandig nu al na te denken over een lustrumboek. Het bestuur hoort graag van de leden ideeën en suggesties.

In de komende ledenvergadering die gepland staat voor 15 oktober 2022 zal secretaris Hans Zwaanswijk statutair zijn functie als be-

stuurslid neerleggen. Omdat het een kwaliteitszetel betreft die door het Haags Gemeentearchief is in te vullen, is het aan de gemeentearchivaris een nieuw bestuurslid voor te dragen. Met het vertrek van Hans Zwaanswijk is ook een nieuwe secretaris nodig, lid Tony Roodnat is gevraagd en bereid gevonden in november de secretarisportefeuille op zich te nemen. In het Ledenbericht van september zal hij nader worden voorgesteld.

6. Activiteiten

Bij afwezigheid van Tiemen Brill geeft Rosa Bilkes een kort overzicht van activiteiten die reeds achter de rug zijn (een rondleiding over de tentoonstelling 800 jaar Binnenhof, een rondleiding over de tentoonstelling gewijd aan Alexine Tinne en een bezoek aan Huis de Quack) en de activiteiten die komend jaar op het programma staan: o.a. een lezing van Paul Corbey over het Shell gebouw in september en het jaarlijkse dagje uit, dit keer naar Maasland. In de digitale nieuwsbrief en de ledenberichten staat nadere informatie. Voorts doet Rosa een oproep aan de leden om zich te melden als vrijwilliger bij Huis De Quack. Overige vragen en suggesties voor een activiteit kunnen worden gemeld aan de secretaris.

De voorzitter geeft ter afsluiting van dit agendapunt aan dat het ledenbericht in de loop van het jaar hybride zal gaan verschijnen: digitaal en op papier. De keuze voor een van beide verschijningsvormen zal mede afhangen van de wensen van de leden.

7. Rondvraag

De heer Vader merkt op dat het bestuur nog geen décharge is verleend door de leden na advies van de Kascommissie aan de ledenvergadering om het bestuur décharge te verlenen. Met applaus door de vergadering wordt deze opmerking kracht bijgezet.

Niets meer aan de orde zijnde en met dank aan de leden sluit de voorzitter vervolgens de vergadering.

Activiteiten

Presentatie Koninklijke Shell

132 jaar na vestiging in Den Haag moet Shell het predicaat 'Koninklijke' opgeven. Het Centraal Kantoor van het bedrijf blijft weliswaar hier, maar de top van de directie verhuist naar Londen. Dat is spijtig voor Nederland en in het bijzonder voor Den Haag. De vestiging van de Bataafse Petroleum Maatschappij, die later tot Shell fuseerde,

Shell Kantoor aan de Carel van Bylandtlaan

had en heeft nog steeds invloed op de stad en zijn omgeving. Paul Corbey, gepensioneerd vastgoedman van Shell, zal dat in een presentatie laten zien. Onderwerpen als de koloniale start, geopolitieke ontwikkelingen, cultuur, onderwijs en opleiding, en Shell's activiteiten in olie en chemie komen aan de orde. Ook wordt uitgelegd hoe en waarom Shell zich in Den Haag vestigde.

NB: De bijeenkomst is ook toegankelijk voor introductés

Datum: woensdag 28 september

Aanvang: 15.00 uur (koffie/thee vanaf 14.45 uur)

Locatie: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7

Kosten: € 5,00 voor leden, € 7,50 voor introductés

Aanmelden

- Via het e-mailadres: activiteiten@haagsegeschiedenis.nl
- Betaling van uw deelnemersbijdrage op rekeningnummer NL 49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe.
- Bevestiging van uw deelname volgt per e-mail.
- Wanneer er geen plaats meer is, wordt dat eveneens per e-mail kenbaar gemaakt.
- Belangrijk! Geen bericht van ons gekregen? Kijk dan voor de zekerheid bij uw spamberichten.
- Mocht u nog vragen hebben, stuur dan een e-mail naar ons bestuurslid Tiemen Brill: activiteiten@haagsegeschiedenis.nl.

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter

dhr. H.C. Grootveld

Secretaris

dhr. J. Zwaanswijk

Penningmeester

dhr. W.K.H. Berghuis

Leden

mw. R Bilkes

dhr. T. Brill

mw. L.M. Plezier

Secretariaat

Sonoystraat 51

2581 VJ Den Haag

e-mail:

secretaris@haagsegeschiedenis.nl

Financiën

Rekening NL49 INGB 0000.0717.91 t.n.v.

Geschiedkundige Ver Die Haghe

Info ledenadministratie en

opgave nieuwe leden

dhr. E.B. de Vries

Hoefbladlaan 68

2555 EH Den Haag

administratie@haagsegeschiedenis.nl

Redactieadres Ledenbericht

Loudonstraat 100

2593 WB Den Haag

e-mail: michielvdmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht

dhr. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:

www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe

Voor aanwijzingen auteurs en inzenden

van kopij:

secretaris@haagsegeschiedenis.nl

Contributie/Opzegging

Bij opzegging van het lidmaatschap

in de loop van het verenigingsjaar

blijft de contributie voor dat jaar

verschuldigd. Zie Statuten op website

Die Haghe